

annon jälestä haiskahtaa melkein maan petokselta. — Akkinus. — Demokraatti.

Tahtoivat aasialaisia "ylpeitten" palvelijattarien tilalle.

Joku aika sitten kokoontuivat Portlandin, Ore., rouvat keskustelemaan miten he voisivat ratkaista palvelijattaripulan, joka heitä on kiusannut sodan ajalla ja nytkin vielä. Armolliset rouvat sättivät työläisnaisten ylpeyttä kun he "muka ovat niin ollakseen, että he halveksuvat palvelijattaren ammattia vaikka heidän oikeastaan tulisi olla ylpeitä ja kiitollisia siitä, että saavat palvelia niin kunnan ihmisiä ja asua heidän kodeissaan ja syödä heidän ruokiaan. Palvelusnaiset ovat käyneet liian kopeiksi ja yätyväisiksi, niitä pitäisi kohta emäntien palvelulla". Hyvin monet armollisista rouvista esittivät, että Yhdysvaltain olisi avattava ovensa leveämmälle, jotta tänne pääsisi enemmän aasialaisia, joista länsirannikon rouvat saisivat taloustöittensä tekijöitä. "Aasialaiset ovat ahkeria, nöyriä, vaatimattomia ja hyviä työntekijöitä ja osaavat antaa arvon ja kunnian niille hyvälle ihmiselle, joiden kodeissa he saavat asua ja työskennellä. Meidän pitäisi päästä riippumattomaksi noista kopeilevista työläisnaisista, joista monet ovat vain amerikalaisia tapoja tuntemattomia, kykenemättömiä ulkomaalaisia." Noin nuo armolliset rouvat haastelivat. Oli joukossa joitakin "uudenaikaistaikin" rouvia, jotka arvelivat, että "järjestämällä palvelijattarille viissinmittainen työpäivä, esim. 10-tuntinen, ja antamalla heille vapauden asua missä itse haluavat, olisi varmasti enemmän naisia pyrkimässä perheitöihin. Palvelustyöt alkavat käydä tyytymättömiksi olemaan sidottuna ympäri vuorokauden toisten määräämisvallan alaiseksi. He tahtovat kuluttaa iltaansa missä ja miten he haluavat."

Länsirannikon työläisnaiset eivät mene perhepalkkojen orjuuteen entisajan orjien ehdoilla ja pienillä palkoilla. Sillä pieni se on \$30—\$40 kuukausipalkka nykyaikana. Siksi armollisilla rouvilla onkin puute palvelijattarista. Oman arvonsa tunteva työläisnainen menee vasta viimeisessä häädässä noiden armollisten rouvien oikeukujen orjiksi.

Järjestymisen tuloksia.

Bremertonin, Wash., kauppalvalijat ovat liittyneet niin luoksisesti siellä perustettuun unioniin, että voidaan sanoa jokaisen kauppa-apulaisen ja harjoittelijan kuuluvan siihen. Union on laatinut palkkasopimuksen, jonka Bremertonin suurimmat kauppaopodit ovat jo allekirjottaneet. Sopimuksen mukaan maksetaan harjoittelijatyöille \$13.50 viikolta ensimmäisen neljän kuukauden ajalla, \$15.00 viikolta seuraavan vuosineljänneksen ajalta, \$18.00 sitä seuraavalla neljänneksellä ja vuoden kuluttua \$22.50 viikolta. — Sopsisipa myyjättärien esim. Michiganissa ja Minnesotassa verrata tätä ja heidän palkkatakansa ja oppia siitä mitä järjestymisellä saadaan aikaan.

Lihatrusti myynyt käärepaperia lihan asemasta.

Jos ei lihatrusti ole voimakkaampi kuin Yhdysvaltain hallitus, tulevat ihmiset täst'edes saamaan lihan hinnalla ainoastaan lihaa eikä käärepaperia, kuten tähän asti. Eräs heinä 23 p. senaatissa hyväksytty laki sisältää lisäyksen, jossa määrätään,

että lihapaketteihin pitää leimata lihan todellinen paino, se on, mitä se painaa ilman käärepaperia ja rihmoja. Lihatrustin lasketaan saaneen viime vuonna \$5,400,000 liikevoittoa paksusta käärepaperista, jolla savustetut sian kinkut ja kylkiliha käärätään ja joka on laskettu lihan painoon kuuluvaksi. Paperi maksaa vain noin neljä senttiä pauna ja kun savustettu siiankyliha maksaa 36—38 senttiä pauna, ovat kuluttajat saaneet maksaa miljoonia dollareita voittoa vuosittain arvottomasta käärepaperista. Lihapakkaajat ovat saaneet harjoittaa tätä varkaudesta vuosikausia. Lihatrustin korkeapalkkainen ovela "lobby-isti" on saanut kongressilta ja senaatilta suojelusta tuolle varkaudelle maanviljelysdepartementin suojauslaitosjohtajan departmentin turvissa. Kun maanviljelyslakiehdotus edellämainitun lisäyksen kanssa tuli senaatin käsiteltäväksi, nousi Illinoisin senaattori Sherman ja Utahin senaattori Smoot tappelemaan sitä vastaan. Iowan senaattori Kenyon osotti edelläkierottujen tosiasian perusteella lisäyksen hyväksymisen välttämättömäksi ja, ihme kyllä, senaatti hyväksyi lain joka kieltää myymästä käärepaperia lihan asemasta.

Lapset ja korkea maidon hinta.

New Yorkin kaupungin terveys-departmentti on myöskin tehnyt tutkimuksia tänä korkeiden elintarpeiden tutkimusajana ja on saanut selville, että korkean maidon hinnan takia tuhansia lapsia saa olla ilman tuota heille välttämättömää ravintoa. Departmentin tutkijat ovat käyneet 2,084 perheen kodissa. Suurin osa näistä perheistä on ollut pakotettu lopettamaan maidon oston ja voi, liha ja kananmunat ovat melkein unohtuneet kuuluvankaan ruokajärjestykseen. Ainoastaan kolmannelle osalla näistä perheistä oli \$900—\$1,200 vuositulot; surimmalla osalla heistä oli ainoastaan \$500 vuositulot, eli \$50 kuukaudessa. On laskettu että viisihenkinen perhe tarvitsee vähintään \$1,500 tullakseen hyvin säästäväisesti toimeen. Ei siis ole ihme, että pienipalkkaiset perheet olivat pakotettuja turvautumaan armeliaisuuslaitosten puoleen. Suurimmassa osassa näistä perheistä kävivät molemmat isä sekä äiti ansiotyössä. "Oh, että leipä niin kallista on ja liha ja veri niin halpaa!"

Eräs alustus Toverittaren suhtein.

Astorian s. s.-osasto on tehnyt alustuksen S. S. Järjestön edustajakokoukselle kustannusliikkeitemme yhdistämisestä. Koska tämä alustus (kuten muutkin) julaistaan kaikissa päivälehdissämme ja luetaan osastojen kokouksissa, niin ei ole tarpeellista siitä lainata muuta kuin se kohta, mikä koskee Toveritarta: "Maimitkaamme vain esimerkinä tämän järjestelyn saavutuksista, että lännellä voitaisiin Toverin tilaushintaa siten alentaa ja siten syntynyt tappio korvata toisten lehtien tuottamalla voitolla, ja että jos haluttaisiin, niin Toveritar voitaisiin muuttaa painettavaksi keskeemmällä maalla, johon se luonnostaan kuuluisi, koska suurin osa tämän maan suomalaisista naisista asuu siellä. Muutettakoonpa Toveritar vaikkapa itään tai keskipiiriin, niin sen tilaajamäärän olisi heti helppo kohottaa puolella ainakin. Se merkitseisi jo enemmän voittoa

kuin mitä Toverin tilaushinnan alentaminen tuottaisi tappiota.

Jos töiden tasaamiseksi kirjapainoissa olisi tarpeellista siirtää Toverittaren tilalle jotakin Toverin kirjapainoon, niin Säkenet voitaisiin siirtää sinne. Kuuksilehden ilmestymispaikalla ei ole niin suurta väliä kuin on viikkolehden, jonka jokainen tilaaja haluaisi saada heti sen ilmestyttyä. Pitämmittä alustuksista esitämme

Että edustajakokous asettaa erikoisen valiokunnan tätä kysymystä yksityiskohtaisesti pohtimaan ja tekemään suunnitelmia tämän esityksen käytännössä toteuttamiseksi sekä että kokouksen hyväksymä esitys alistetaan kunkin yhtiön osakkeenomistajien ratkaistavaksi, koska osakkeenomistajat ainoastaan voivat lopullisesti päättää näiden osakeyhtiöiden uudelleenjärjestämisestä yhteiseksi liikkeeksi.

Ellei edustajakokous hyväksy tätä esitystä, tulisi sen suosittaa kustannusyhtiöiden edustajakokouksille, että Toveritar muutetaan joko itään tai keskipiiriin ja Toverille maksetaan siitä kohtuullinen korvaus.

Mitä tuumaatte, toverittaret, tästä?

COBALT, ONT., CAN.

Cobaltin hopeankaivajat nousivat ylös kuopistaan heinä 23 p. Samana päivänä klo. 2 he lähtivät rauhallisina astelemaan kaupunkimme läpi. Katsojaan teki johlallisen vaikutuksen kun ajatteli että siinä on se työn jättämisvoima joka milkein pitää yllä tämän paikan. Seuraavana päivänä saattoi suurilukuinen toveri joukko lautaan vanhan union miehen ja puolueoverin J. Backmannin joka ulma-rekellään menetti henkensä. Kolme viikkoa on nyt jo lakkoa ollut, vaan ei ole vielä sovinnosta tietoa. Kaikki on ollut vielä rauhallista. Joitakin vieraannakköisiä poliisimiehiä on ilmaantunut kaupungille. Lakkoinset nauttivat nyt vapaa-ajastaan täysin siemauksin, marjastaan ja kalastaan ja kaskella mitä luonto tarjoaa ihmiselle tähän vuoden alkaen vaan josta meillä työn orpilla niin harvoin on tilaisuus nauttia.

Osastomme näyttelijät ovat varmaan saaneet jo kyllikseen kesän ihannuudesta koska taas astuvat toimeensa entistä innokkaampina joten kappaleita taas alkaa olla kuin sieninä sateella nyt kun on vielä vakituinen henkilö joka pitää huolen niiden näyttämölle asettamisesta. Pyhäkoululapset myöskin hommaavat taas ilta-maan pian ja voipa jo etukäteen sanoa, että sinne kannattaa jokaisen tulla. Lapsilla oli ulkollma-piknekki heinä 20 p. johon he keräsivät edeltäpäin jo rahaa, joten saivat vapaan ravintolan. Kilpailuja suoritettiin vasta seuraavana sunnuntaina.

Tuli pääsi irti kansalaisemme M. Telson talossa tänä 12 p. polttaen sen ja vaatteet ja huoneen kaluston jonkunverran pilalle joten se on tuntuva vahinko kun ei omaisuus ollut vakuutettu. Sitte 14 p. vasten yöllä oli isompi tulipalo polttaen kolme kauppaa aivan pilalle. Liian kuiva kesä on aiheuttanut sen että lehdet ja nurmi ovat kellastuneet ennen aikojaan. Sitäpä saamme sanoa hyvästit taas tälle kesälle. Meille työläisillekin tulee taas elämän huolet raskaammiksi kun talven kylmyys rupeaa ahdistelemaan. R—a.

DELENA, ORE.

Kansalaisemme John Tepsä kuoli kotonaan Clatskanien lähellä tk. 5 p. sairastettuaan seitsemän kuukautta vatsasyöpää. Viimeiset kaksi kuukautta hän sai kärsiä mitä kovimpia tuskia ennenkuin kuolema vihdoin tuotti hänelle levon. Kuolles-

saan oli Tepsä 47-vuotias. Vaimo ja kolme alakäistä lasta jäi häntä suremaan. Vanhin lapsista on melenvikaisten sairaalassa, eli koulussa. Hän olisi muuten jo siinä iässä, että kykenisi avustamaan sairauden murtamaa äitiä, jos muuten kykenisi. Keskimäinen lapsista on koko viime vuoden ollut lääkärin hoidossa silmävikojen ja kaulakasvannaisten takia. Siinäkin on kovan onnen lapsia. Heidän kohtalonsa on yksi niitä kurjuuskuvia joita tämä kapitalistinen yhteiskunta loopi. Vainaja oli tunnettua usivoksi ja hyvin ahkeraksi raatajaksi. Kova raadanta se olikin joka isossa määrässä joudutti hänen ennenkaikaista kuolemaansa. Köyhyys ja vastoinkäymiset pakottivat hänet raatamaan niin kauan kuin suinkin jaksot. Tepsä haudattiin tk. 7 p. Keveät mullat kunnan raatajan haudalle.

Suomeen aikoo lähteä toveri Rytönen perheineen paikkakunnaltamme. Hän sanoo väsyneensä Oregonin kantofarmaukseen ja sen takia myöpi maansa, ottaa vuoteensa ja lähtee ilian valkoseen Suomeen asti. Rytökset ovat hyviä, kunnan tovereita, joten menetämme heissä kunnan naapurit. Onnea vain matkalle ja kestävä luokkataisteluintoa, jota valkoisessa Suomessa nykyään tarvitaan.

No, tuleekohan siitä Maygeriläisten piknikistä mitään? Olen ajatellut, että kun siellä on miehet ohjaksissa niin kai siitä tulee suurta ja ennen kuulumatonta. Pelkään, että jäänee saajien helinäksi. Nythän sitä olisi farmarellakin aikaa huvittelun kun kiireimmät työt on tehty. Niinpä voisimme nauttia vielä tänä kesänä sielun ja ruumin virkistyksiksi.

Toverin puolustusrahastoon ovat minun kauttani lahjottaneet Mrs. R. Rytönen 50c, Mrs. Saari 50c ja samoin minä itse 50c. Paikkakunnallamme on paljon suomalaisia, joiden toivoisin lahjottavan vaikka tuon vaivasen 50c sanottiin rahastoon. Minä, kun asun tässä tien vieressä, josta te melkein joka päivä kuljette ohi, niin tehkääpä hyvin ja pistäytykää tekemässä tuo pient lahjotus minun kauttani. Silloin ei siitä ole vaivaa lähettää sitä teillä itsellä. Julkaisen nimenne ja lähetän rehellisesti jokaisen lahjotetun sentin. Onhan sekin jotakin utua kun näette nimenne painokoneen läpi lasketun.

Toverillisesti,

Anna Toivonen.

GLASSPORT, PA.

On kaunis elokuun ilta, ja kun istun yksinäni kulkessa ahjaisuudessa, niin palkkauti päähäni taas ajatus että pitäisi piirtää joku rivi Toverittaren palstoille.

Jos mainitsen, että meidän työläistenkin lapset ovat saaneet vähän innostusta tällä kertaa sillä nyt on kesäkoulu parhaimmillaan täällä käynnissä ja lapset ovat kokolalla hyvin innostuneita kun saavat olla suomalaisessa koulussa. Se on todella hyvä että lapset saavat oppia lukemaan ja kirjottamaan suomea eli omaa äidinkieltään. Ei pitäisi kenenkään lasten vanhempain kieltää lapsiansa menemästä suomalaisen koulun. Sillä heidän pitää myös tulla tietämään ja ymmärtämään mitä he ovat ja mihinkä he kouluvat, ettei heistä tule sellaisia kuin me olemme eikä heitä kasvateta sellaisella ahdaamielisuudella kuin meitä on kasvatettu. Meille ei ole opetettu sellaista mikä olisi ollut tähdellistä ja meille hyödyksi, vaan on koitettu iskeä sitä synoodan perijuurta meidän päähämme. Mutta häitukoot pois sellaiset ajatukset meidän mielistä ja tulkoote oikeat ajatukset, jotka ovat meille tärkeimmät, nim. että ajattelemme totuutta eikä mitään joutavia, meidän tulee ajatella meidän omaa elämäämme, meidän omaa etuamme ja meidän omaa puoluettamme johon me kuulum-